

1

Totul s-a întâmplat din cauza Zidului Berlinului.

Dacă n-ar fi fost Zidul Berlinului, Cecilia n-ar mai fi găsit scrisoarea și acum n-ar mai fi stat la masa din bucătărie, dorindu-și să n-o deschidă.

Plicul era de culoare gri, acoperit cu un strat subțire de praf. Cuvintele de pe partea din față erau scrise cu un pix cu pastă albastră și vârf subțire, iar scrisul atât de familiar parcă era al ei. L-a întors pe cealaltă parte. Era lipit cu o bucată de scotch. Oare când a fost scris? Părea vechi, scris cu mulți ani în urmă, dar nu-și dădea seama căți.

Nu, n-avea de gând să-l deschidă. Era absolut clar că nu trebuia să-l deschidă. Era cea mai hotărâtă persoană pe care o cunoștea și se decisese deja să nu deschidă scrisoarea, aşa că n-avea rost să se mai gândească.

Deși, acum pe bune, dacă ar deschide-o, ce mare scofală? Orice femeie s-ar grăbi să facă. S-a gândit pe rând la toate prietenele ei și la ce i-ar răspunde ele dacă ar fi să le întrebe chiar în clipa asta la telefon ce să facă.

Miriam Openheimer: Da. Deschide-o.

Erica Edgecliff: Mai întrebi? Deschide-o, ce mai stai?

Laura Marks: Da, ar trebui s-o deschizi și apoi s-o citești cu voce tare ca să aud și eu.

Sarah Sacks: N-ar avea niciun rost s-o întrebe pe Sarah, pentru că Sarah nu reușea niciodată să se hotărască. De câte ori o întreba Cecilia dacă dorește ceai sau cafea, ea stătea să se gândească un minut întreg, încruntată și nehotărâtă dacă să vrea una sau alta și, până la urmă, zicea: „Cafea! Nu, stai, mai bine ceai!” O decizie ca asta i-ar provoca o comoție cerebrală.

Mahalia Ramachandran: Categoric nu! Ar fi o lipsă de respect față de soțul tău. Nu trebuie s-o deschizi.

Poate că Mahalia, cu ochii ei mari, căprui și privirea aia de om cinstit, este uneori cam prea categorică.

Cecilia a lăsat scrisoarea pe masa din bucătărie și s-a dus să pună ibricul pe foc.

La naiba cu Zidul Berlinului, cu Războiul Rece și cu cine o fi fost ăla care, în 1940 sau când o fi fost, a găsit cum să rezolve problema cu nemernicii de nemți; individul care a pocnit din degete și a zis „Fir-aș al naibii, am găsit soluția! Vom construi un afurisit de zid mare și lat, ca să-i ținem acolo pe bulangii!”

Bine, probabil că nu s-a exprimat chiar aşa, ca un sergent-major britanic.

Esther ar ști cine a venit cu ideea de a construi Zidul Berlinului. Probabil că Esther ar ști să-i spună și când s-a născut acela. Pentru că a fost un bărbat, desigur. Doar un bărbat putea să vină cu o idee atât de crudă: atât de tămpită și totuși atât de eficientă, deși brutală.

Făcea cumva discriminare de gen?

Cecilia a umplut ibricul, a închis robinetul și a șters stropii de apă de pe chiuvetă, lustruind-o bine cu un prosop de hârtie.

Săptămâna trecută, chiar înainte să înceapă ședința comitetului pentru festivități, o mamă de la școală, care avea trei băieți aproape de aceeași vîrstă cu cele trei fiice ale Cecilioi, spusesese despre o remarcă de-a ei că a fost „nițeluș cam sexistă”. Cecilia nu-și mai aducea aminte ce anume spusesese, dar fusese o glumă. Si în fond ce, femeile nu aveau voie să fie sexiste în următoarele două sute de ani până egalau scorul?

Da, poate că era sexistă.

Apa din ibric a fierăt. Femeia a rotit ușor pliculețul de ceai Earl Grey, uitându-se cum rotocoalele negre se dispersau în apă ca o cerneală. Existau lucruri și mai grave decât a fi sexist. De exemplu, ai putea fi genul de persoană care gesticulează strângându-și vârfurile degetelor atunci când spune „nițeluș”.

A oftat uitându-se la ceașca de ceai. Acum ar fi bun un pahar de vin, dar renunțase la alcool pe perioada Postului Mare. Mai rămăseseră doar șase zile. Avea o sticlă scumpă de vin roșu pusă deoparte pentru ziua de Paște, când treizeci și cinci de adulți și douăzeci și trei de copii urmau să vină la masa de prânz, aşa că nu putea s-o deschidă. La ea sărbătoreau Paștele, Ziua mamei, Ziua tatălui și Crăciunul. John-Paul avea cinci frați mai mici, toți căsătoriți și cu copii. Deci venea lume multă. Însă planificarea era cheia. O planificare minuțioasă.

Și-a luat cana de ceai și s-a dus cu ea la masă. De ce renunțase la vin în Postul Mare? Polly a fost mai rezonabilă. Ea renunțase la gemul de căpșuni. Cecilia nu observase la Polly decât o pasiune trecătoare pentru gemul de căpșuni, deși acum, bineînțeles, o surprindea stând și holbându-se cu jind în frigider. Puterea negației.

— Esther! a strigat ea.

Esther era în camera de alături și se uita împreună cu surorile ei la emisiunea *The Biggest Loser*, mâncând toate dintr-o pungă uriașă de chipsuri cu sare și oțet aromatic rămasă de-acum câteva luni, de la grătarul de Ziua națională a Australiei. Cecilia nu înțelegea de ce le plăcea celor trei fiice ale ei, fete suple de altfel, să se uite la niște supraponderali care nădușeau făcând gimnastică, plângneau și se înfometau. Nu păreau să deprindă niște obiceiuri alimentare sănătoase. Ar trebui să se ducă la ele și să le confiște punga de chipsuri, doar că la cină toate mâncaseră somon cu broccoli fără să comenteze, iar ea nu mai avea putere să se certe.

De la televizor s-a auzit o voce puternică:

— Nu obții nimic gratis!

Nu strica să audă și fiicele ei. Nimeni nu știa mai bine decât Cecilia! Și totuși, nu-i plăcea expresia de usoară repulsie care apărea în treacăt pe chipurile lor tinere și senine. Avea întotdeauna mare grija să nu facă remarci negative despre aspectul fizic al unei persoane în fața fetelor, ceea ce nu se putea spune despre prietenele ei. Chiar zilele trecute, Miriam Openheimer spusese cu voce tare încât auziseră și fiicele ei, aflate la o vîrstă când erau foarte ușor impresionabile:

— Dumnezeule, ia uitați-vă ce burtă am făcut!

Apoi și-a apucat carnea cu vârful degetelor ca și când ar fi fost ceva dezgustător. Bravo, Miriam, de parcă și-așa fetele noastre nu sunt bombardate zilnic cu un milion de mesaje care le sugestionează să-și disprețuiască corpul.

Adevărul este că Miriam a cam făcut colăcel în jurul taliei.

— Esther! a strigat ea din nou.

— Ce e? a întrebat Esther cu o voce calmă și prefăcută, care Cecilia i s-a părut că o imita inconștient pe a ei.

— A cui a fost ideea de a construi Zidul Berlinului?

— Mi se pare că a lui Nikita Hrușciov! a răspuns imediat Esther, pronunțând cu mare placere numele cu rezonanță exotică și cu un accent rusesc în propria ei interpretare. A fost un fel de prim-ministru al Rusiei, doar că era premier. Dar s-ar putea să fi fost...

Surorile ei au reacționat imediat cu obișnuita lor politețe impecabilă.

— Gura, Esther!

— Esther! Nu aud ce zice la televizor!

— Mulțumesc, scumpă!

Cecilia a sorbit din ceai și și-a imaginat că se întoarce în timp ca să-l pună la punct pe acest Hrușciov.

Nu, domnule Hrușciov, nu se poate să construiești un zid. Cu asta nu veți dovedi că regimul comunist funcționează bine. Nu va funcționa bine deloc. Uite, sunt de acord că nici capitalismul nu intrușipează perfectiunea! Stai să-ți arăt ultimul extras de cont al cardului meu de credit. Dar chiar trebuie să-ți pui creierașul la contribuție să găsești altceva.

Și atunci, cincizeci de ani mai târziu, Cecilia n-ar mai fi găsit această scrisoare care o făcea să se simtă atât de... cum să zică?

Desorganizată. Da, ăsta era cuvântul.

Îi plăcea să fie organizată. Era mândră de capacitatea ei de a se organiza. Viața ei de zi cu zi era alcătuită dintr-o mie de piese mai mici — „Să cumpăr coriandru”, „S-o tund pe Isabel”, „Să găsesc pe cineva care să stea cu Polly la balet marti cât timp o duc pe Esther la logoped” — asemenea unui puzzle uriaș din cele la care Isabel stătea ore în sir ca să le facă. Și totuși, Cecilia, care

n-avea destulă răbdare pentru puzzle-uri, știa exact de unde provenea fiecare piesă din viața ei și unde trebuia să fie pusă.

Sigur, poate că viața Ceciliei nu era atât de interesantă sau impresionantă. Era mama unor fete care mergeau la școală și consultant cu normă parțială la firma Tupperware, nu actriță sau statistician sau o poetă care locuiește în Vermont. (Descoperise de curând că Liz Brogan, o fostă colegă de liceu, era acum o poetă recunoscută și locuia în Vermont. Liz, care mâncă brânză și sendvișuri cu pateu Vegemite¹ și pierdea mereu autobuzul. Cecilia a avut nevoie de toată tăria ei de caracter ca să nu se necăjească din cauza asta. Nu că voia și ea să scrie poezii. Dar totuși. S-ar fi zis că, dacă cineva avea să ducă o viață obișnuită, atunci aceea ar fi fost Liz Brogan.) Firește, Cecilia nu aspirase la nimic altceva decât la o viață obișnuită. *Iată-mă-s — o mamică provincială obișnuită*, se pomenea zicându-și uneori, de parcă cineva o acuza că năzuise să devină altceva, ceva mai mult de-atât.

Alte mame povesteau că se simt copleșite, că le venea greu să se concentreze chiar și pe un singur lucru și ziceau mereu:

— Cum reușești să le faci pe toate, Cecilia?

Ea nu știa ce să le răspundă. De fapt, nici nu prea înțelegea ce li se părea aşa de greu.

Dar acum, nu se știe de ce, avea impresia că totul e într-un fel compromis. Nu avea sens.

Poate că n-avea legătură cu scrisoarea. Poate că era ceva hormonal. Era „probabil la premenopauză”, vorba

¹ Cremă tartinabilă, specific australiană, pe bază de drojdie de bere.

doctorului McArthur. („Ba nu sunt!” replicase automat Cecilia, de parcă auzise o glumă insultătoare.)

Poate că era o fază de ușoară anxietate cu care știa că se confruntă unele femei. *Alte femei*. Persoanele anxioase î s-au părut întotdeauna simpatice. Anxioase ca Sarah Sacks, draga de ea. Îi venea să le mângâie pe creștetul capului lor plin de griji.

Poate că dacă deschidea scrisoarea și vedea că nu-i nimic, își va recăpăta liniștea. Avea treburi de făcut. De împărturit două coșuri de rufe. De dat trei telefoane urgente. De copt niște prăjituri fără gluten pentru membrii cu intoleranță la gluten ai comisiei pentru proiectarea paginii web a școlii (adică Janine Davidson), care urma să se întrunească în ziua următoare.

În afara de scrisoare mai erau și alte lucruri care îi creau o stare de anxietate.

Sexul, de exemplu. Chestia asta nu-i ieșea deloc din minte.

S-a încruntat și și-a plimbat mâinile de-a lungul taliei. Pe „mușchii oblici”, cum îi numea instructoarea ei de Pilates. Oh, chestia cu sexul *nu* era o problemă! De fapt, nici n-o interesa. Refuza să se lase preocupată de aşa ceva. N-avea nicio importanță.

Era adevărat că din dimineață aceea de anul trecut a devenit conștientă de un ascuns sentiment de fragilitate, realizând faptul că o viață cu preocupări legate de coriandru și rufe de spălat poate fi furată într-o clipă, că s-ar putea ca existența ta banală să dispară și tu să devii brusc o femeie căzută în genunchi, cu fața ridicată spre cer, o femeie spre care alte femei dau fuga s-o ajute în timp ce altele întorc deja capul în altă parte, spunând în sinea lor: *N-am să las să mi se întâmpile una ca asta*.

Cecilia a revăzut scena în mintea ei pentru a mia oară: micul Spiderman în zbor. Ea a fost una dintre femeile care au dat fuga. Firește că a fost, a deschis repede portiera mașinii, deși știa că orice ar fi făcut nu mai ajuta la nimic. Nu era de la școala ei, din cartierul ei, din parohia ei. Niciuna dintre fetele acesteia nu s-a jucat vreodată cu băiețelul acela. Nicăi ea n-a stat la cafea cu femeia îngenuncheată. Tocmai oprise la semafor, în cealaltă parte a intersecției, când s-a întâmplat. Un băiețel de vreo cinci ani, îmbrăcat într-un costum albastru cu roșu, de Spiderman, aștepta pe trotuar, ținând-o de mână pe mama lui. Era Săptămâna Cărții, de aceea băiețelul era costumat așa. Cecilia tocmai se uita la el și se gândeau: *Mmmm, Spiderman nu este un personaj dintr-o carte*, când, fără un motiv evident, băiețelul a lăsat-o de mână pe mama lui și a coborât de pe bordură în stradă. Ea a început să țipe. Mai târziu și-a adus aminte că instinctiv a lovit cu pumnul în claxon.

Dacă ar fi trecut pe acolo cu doar câteva momente mai târziu, ar fi ratat incidentul. Zece minute mai târziu și moartea băiețelului n-ar fi fost pentru ea decât o deviere a traficului. Acum era doar o amintire din cauza căreia, probabil, nepoții ei vor spune într-o bună zi: „Bunico, nu mă mai strâng așa de tare de mână“.

Evident că nu era nicio legătură între micul Spiderman și această scrisoare.

Doar că băiețelul îi venea în minte în momentele cele mai ciudate.

Cecilia a împins scrisoarea mai încolo cu vârful degetului și a luat în mână cartea împrumutată de Esther de la bibliotecă: *Ridicarea și căderea Zidului din Berlin*.

Așa deci, Zidul Berlinului. Minunat.

Prima dată când și-a dat seama că Zidul Berlinului avea să devină o parte importantă din viața ei a fost dimineață, la micul dejun.

Erau doar Cecilia și Esther care stăteau la masa din bucătărie. John-Paul era plecat în străinătate, la Chicago, până vineri, iar Isabel și Polly încă nu se treziseră.

De regulă, Cecilia nu se așeza la masa dimineată. Mâncă stând în picioare sprijinită de blatul din bucătărie în timp ce pregătea prânzul, verifica pe iPad comenziile de recipiente Tupperware, scotea vasele din mașina de spălat, trimitea mesaje în legătură cu prezentările de produse acasă la clientele ei, făcea diverse, dar de data astă a fost o ocenzie rară de a sta singură cu scumpa și mai ciudata ei fiică mijlocie, așa că s-a așezat la masă cu o porție de müsli Bircher în timp ce Esther mâncă de zor dintr-un castron cu fulgi de orez, și a așteptat.

Așa învățase să procedeze cu fiicele ei. Să nu zică nimic. Să nu pună întrebări. Să le lase timp destul și până la urmă vor spune singure ce aveau de spus. Era ca la pescuit. Aveai nevoie de liniște și răbdare. (Sau, cel puțin, așa auzise ea. Cecilia mai degrabă și-ar bate un cui în frunte decât să se ducă la pescuit.)

Nu-i stătea în fire să tacă. Cecilia era o vorbăreață. „Zău așa, tu nu taci dracului niciodată?“ a întrebat-o odată un fost iubit. Vorbea foarte mult când era supărată. Probabil că fostul ei iubit o supărase cu ceva. Deși ea vorbea la fel de mult și când era fericită.

Dar în dimineață aceea nu a scos o vorbă. Doar mâncă și aștepta și bineînțeles că fiica ei a început să vorbească.

— Mamă, a spus cu vocea ei răgușită, ușor peltică. Știai că unii oameni au evadat trecând peste Zidul

Berlinului într-un balon cu aer cald pe care și l-au construit singuri?

— Nu știam, a răspuns Cecilia, deși poate că știa.

Adio, Titanic; salutare, Zidul Berlinului! s-a gândit ea.

Ar fi preferat ca Esther să-i fi povestit ceva despre ce simțea ea, dacă o frământa ceva în legătură cu școala, cu prietenele ei, să-i pună întrebări despre sex, dar nu, ea voia să vorbească despre Zidul Berlinului.

Încă de la vîrsta de trei ani, Esther manifestase tot felul de pasiuni sau, mai exact, obsesii. La început, pentru dinozauri. Sigur, mulți copii sunt interesați de dinozauri, însă interesul manifestat de Esther era, ei bine, obsesiv, sincer vorbind, și cam neobișnuit. Pe copilă n-o mai preocupa nimic altceva. Desena dinozauri, se juca tot timpul cu dinozauri, se costuma în dinozaur. „Eu nu sunt Esther, sunt T-Rex”, zicea. Povestea citită înainte de culcare era obligatoriu despre dinozauri. Orice conversație trebuia să aibă legătură cu dinozaurii. Norocul a fost că și pe John-Paul îl interesa acest subiect, pentru că Cecilia se plăcuse după cinci minute. (Sunt o specie dispărută! Nu mai aveau nimic de spus!) John-Paul o ducea pe fată în vizită la muzeu. Îi aducea acasă cărți. Petreceau cu ea ore întregi discutând despre ierbivore și carnivore.

De atunci, „pasiunile” lui Esther s-au tot schimbat, ajungând de la montagne-russe la broasca râioasă. Cea mai recentă fusese Titanicul. Acum avea zece ani și era destul de mare să caute singură la bibliotecă sau pe internet, iar Cecilia era uimită de informațiile pe care le aduna. Care puștoaică de zece ani mai citea seara, înainte de culcare, niște cărți istorice atât de mari și de groase încât abia reușea să le țină în mâna?

„Încurajați-o!” îi spuneau profesorii de la școală, însă ea se îngrijora uneori. I se părea că Esther era puțin autistă sau cel puțin se afla undeva la limita autismului. Mama Ceciliei izbucnise în râs când îi spuse despre această temere a ei. „Dar Esther este exact cum erai tu!” i-a spus aceasta. (Nu era adevărat. Nici nu se compara cu păstrarea în ordine perfectă a colecției de păpuși Barbie.)

— Eu am o bucată din Zidul Berlinului, îi zisese Cecilia fiicei sale în dimineață aceea, când brusc și-a adus aminte, și fusese o adevărată încântare să vadă ochii lui Esther scăpărând de interes. Am fost în Germania, după ce a fost dărămat Zidul.

— Pot să văd și eu? a întrebat Esther.

— Poți să păstrezi tu, scumpo.

Bijuteriile și hainele erau pentru Isabel și Polly. Pentru Esther, o bucată din Zidul Berlinului era de ajuns.

Cecilia, care avea douăzeci de ani la vremea aceea, plecase într-un voaj de şase săptămâni prin Europa, împreună cu prietena ei Sarah Sacks, în 1990, la doar câteva luni după ce se anunțase că Zidul urma să fie dărămat. (Combinarea dintre bine cunoscuta nehotărâre a lui Sarah și bine cunoscuta hotărâre a Ceciliei făcea din ele o perche perfectă pentru a călători împreună. Fără niciun fel de problemă.)

Când au ajuns la Berlin, au văzut o mulțime de turiști aflați de-a lungul Zidului și care încercau să ia bucăți din el ca suvenir, folosindu-se de chei, pietre, orice aveau la îndemână. Zidul semăna cu cadavrul uriaș al unui dragon care altădată terorizase orașul, iar turiștii erau corbii care ciuguleau din rămășițele lui.

Fără nicio unealtă la îndemână era aproape imposibil să ciobești o bucată din el, aşa că Cecilia și Sarah s-au

hotărât să cumpere niște bucăți de la întreprinzătorii locali care întinseseră pe jos niște niște pleduri și vindeau o gamă variată de modele. Capitalismul triumfase cu adevărat. Puteai să cumperi orice, de la bucăți cenușii, de mărimea unor pietre, până la fragmente imense de mărimie unei lespezi inscripționate cu graffiti.

Nu-și amintea cât plătise pentru piatra aceea mică și cenușie care părea să fi provenit dintr-o grădină. „Probabil că de-acolo provine“, a spus Sarah când s-au urcat în trenul cu care au plecat de la Berlin în seara aceea și amândouă au râs de propria lor naivitate, dar măcar simțiseră că faceau parte din istorie. Cecilia își pusese piatra într-o pungă de hârtie pe care scrisese *BUCATA MEA DIN ZIDUL BERLINULUI* și, când a ajuns în Australia, a aruncat-o într-o cutie cu celelalte suvenire pe care le colecționa: suporturi pentru pahare, bilete de tren, meniuri, monede străine, chei de la camere de hotel.

Cecilia își dorea acum să fi acordat mai multă atenție Zidului, să fi făcut mai multe poze cu el, să fi strâns mai multe anecdotă pe care să i le împărtășească lui Esther. De fapt, ce-și amintea cel mai bine din călătoria aceea la Berlin era momentul în care s-a sărutat cu un neamț Tânăr și arătos, cu părul săten, într-un club de noapte. El scotea cuburile de gheață din băutura lui și i le plimba ei pe claviculă, ceea ce la vremea aceea i se păruse o chestie incredibil de erotică, dar acum părea mai degrabă un gest neigienic și dezagreabil.

Măcar de-ar fi fost genul de fată curioasă, interesată de politică, să intre în vorbă cu localnicii și să-i întrebe cum era să trăiești în umbra Zidului. Așa, tot ce avea să-i povestească fiicei ei era despre săruturi și cuburi de gheață. Bineînțeles, lui Isabel și lui Polly le-ar plăcea la

nebunie să audă povestind despre săruturi și cuburi de gheață. Sau doar lui Polly, probabil că Isabel ajunse la vârsta când imaginea mamei ei sărutându-se cu cineva ar oripila-o.

Cecilia a trecut *Să caut bucată din Zidul Berlinului pentru E* în lista cu lucruri de făcut în ziua aceea (avea douăzeci și cinci de lucruri de făcut — le listase cu ajutorul unei aplicații iPhone) și pe la ora 2 p.m. a urcat la mansardă să caute.

Probabil că „mansardă“ era un cuvânt prea generos pentru zona de depozitare de sub acoperiș. Acolo ajungeai trăgând în jos o scară dintr-o trapă deschisă în tavani.

După ce a urcat acolo, a trebuit să umble cu genunchii îndoiați ca să nu dea cu capul de tavani. John-Paul refuza categoric să urce în pod. Suferea de claustrofobie și la serviciu urca șase etaje pe scări în loc să ia liftul. Bietul de el avea frecvent coșmaruri că rămânea blocat într-o cameră unde pereții se strângău. „Zidurile!“ striga el în somn, apoi se trezea transpirat și cu privirea rătăcită. „Crezi că ai fost încuiat în dulap când erai mic?“ îl întrebă odată Cecilia (deși n-ar fi crezut-o în stare de așa ceva pe mama lui), dar el îi spusese că sigur nu. „John-Paul n-a avut niciodată coșmaruri în copilărie“, îi răspunse mama lui când Cecilia a întrebat-o. „Dormea ca un îngeraș. Poate că tu îi dai o mâncare prea grea seara.“ Acum se obișnuise cu coșmarurile lui.

Podul casei era mic și înghesuit, dar curat și bine organizat, firește. Se pare că în ultimii ani, „organizată“ devenise principala ei calitate. Parcă era o mică vedetă, reclamând celebritatea din acest unic motiv. Culmea este că la un moment dat a devenit un lucru din cauza căruia